

ÎNCHEIERE

29 mai 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Mariana Pitic
Nicolae Craiu
Iurie Bejenaru

examinând strămutarea cauzei la o altă instanță de judecată de același grad,
în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă
de Minciuna Anatolie împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la
obligarea recalculării și achitării pensiei pentru vechimea în muncă,

c o n s t a t ă:

La 25.01.2019, Minciuna Anatolie a depus cerere de chemare în judecată
împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale prin care a solicitat obligarea
recalculării și achitării pensiei pentru vechimea în muncă, începând cu 01.04.2015, în
corespondere cu prevederile art. 32 din Legea nr. 544 din 20.07.1995, ținându-se cont
de mărimea salariului lunar al judecătorului în exercițiu.

Prin hotărârea din 07 martie 2019 a Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani)
acțiunea a fost admisă. S-a obligat Casa Națională de Asigurări Sociale să recalculeze
și să achite în beneficiul lui Minciuna Anatolie, pensia pentru vechimea în muncă,
începând cu perioada 01 aprilie 2015, în corespundere cu articolul 32 din Legea
nr.544 din 20 iulie 1995, ținându-se cont de mărimea salariului lunar al judecătorului
în exercițiu.

Invocând ilegalitatea hotărârii instanței de fond, la 19.03.2019, Casa
Națională de Asigurări Sociale a declarat apel împotriva hotărârii din 07 martie 2019
a Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani), solicitând admiterea apelului, casarea
hotărârii instanței de fond cu emiterea unei noi hotărâri prin care cererea de chemare
în judecată să fie respinsă ca fiind neîntemeiată.

Prin încheierea din 16 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău s-a transmis Curții
Supreme de Justiție a RM pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de
Minciuna Anatolie împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale privind obligarea
recalculării și achitării pensiei pentru vechimea în muncă, începând cu 01 aprilie
2015, în corespundere cu prevederile art. 32 din Legea nr. 544 din 20 iulie 1995,
ținându-se cont de mărimea salariului lunar al judecătorului în exercițiu, întru
determinarea competenței unei alte instanțe de același nivel pentru examinarea cererii

de apel declarate de Casa Națională de Asigurări Sociale împotriva hotărârii din 07 martie 2019 a Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani).

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a strămuta cauza la o altă instanță de același grad din următoarele considerente.

Prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018 a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova, iar în conformitate cu art. 257 alin. (1) din Codul administrativ, prezentul cod intră în vigoare la 01 aprilie 2019.

În corespundere cu art. 192 Cod administrativ, pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ la curțile de apel și la Curtea Supremă de Justiție se instituie complete și/sau colegii specializate de judecători.

În temeiul art. 193 alin. (1) și (2) Codul administrativ, în judecătoria acțiunile în contencios administrativ se soluționează de un singur judecător. Curțile de apel, atât ca instanță de fond, cât și ca instanță de apel sau recurs, soluționează acțiunile în contencios administrativ în complete formate din 3 judecători.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că în conformitate cu art. 198 alin. (3) din Codul administrativ, instanța ierarhic superioară decide, printr-o încheiere nesusceptibilă de recurs, strămutarea acțiunii în contencios administrativ la o altă instanță de judecată dacă instanța competentă nu poate adopta o hotărâre: a) când, din motivul recuzării sau abținerii unui sau mai multor judecători ori din alte motive întemeiate, substituirea judecătorilor devine imposibilă; b) când, din cauza unor circumstanțe excepționale, nu poate funcționa o perioadă îndelungată.

La caz s-a stabilit că Minciuna Anatolie a sesizat Judecătoria Chișinău (sediul Rîșcani) cu o cerere de chemare în judecată împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale prin care a solicitat obligarea recalculării și achitării pensiei pentru vechimea în muncă, începînd cu 01 aprilie 2015, în corespundere cu prevederile art. 32 din Legea nr. 544 din 20 iulie 1995, ținîndu-se cont de mărimea salariului lunar al judecătorului în exercițiu.

Prin decretul Președintelui Republicii Moldova, privind numirea în funcție a unor judecători, nr. 1534-IV din 28.02.2008, Minciuna Anatolie a fost numit, prin transfer, în funcția de judecător la Curtea de Apel Chișinău.

În debut, pentru a se pronunța asupra temeiniciei încheierii de strămutare a cauzei la o altă instanță egală în grad, Colegiul consideră necesar a reitera că drept temei a servit faptul că nepărtinirea judecătorilor Curții de Apel Chișinău, ar putea fi știrbită de calitatea participanților la proces, și anume a reclamantului Minciuna Anatolie, care deține funcția de judecător la această instanță judecătorească.

În această ordine de idei, Colegiul conchide că, în condițiile din speță, nu au fost oferite garanții suficiente pentru a exclude orice îndoială legitimă în privința imparțialității judecătorilor Curții de Apel Chișinău, la soluționarea litigiului dedus judecății în care unul din justițiabili este coleg de breaslă de al lor. Acest fapt face incidentă aplicabilitatea prevederilor articolul 198 alin. (3) lit. a) din Codul administrativ și necesitatea strămutării cauzei la o altă instanță egală în grad, dacă

există bănuiele că nepărtinirea judecătorilor ar putea fi știrbită de circumstanțele cauzei sau de calitatea participanților la proces.

Respectiv, Colegiul consideră imperioasă analiza celor invocate prin prisma jurisprudenței relevante a Curții Europene a Drepturilor Omului.

Astfel, în hotărârea *Kyprianou v. Cyprus* (73797/01, § 121, ECHR 200 5), Înalta Curte a rezumat principiile care reies din jurisprudența sa cu privire la imparțialitatea instanței judecătorești după cum urmează: „Curtea reiterează, în primul rând, că într-o societate democratică este de o importanță fundamentală ca instanțele judecătorești să inspire încredere populației și, în primul rând, acuzatului, în cazul procedurilor penale (a se vedea *Padovani v. Italy*, hotărâre din 26 februarie 1993, Seria A nr. 257-B, p.20, § 27). În acest sens, articolul 6 cere instanței, care cade sub incidența sa, să fie imparțială. Imparțialitatea, în mod normal, denotă absența prejudecății sau părtinirii, existența sau absența acesteia putând fi probată în diferite moduri.

Curtea face distincție între o abordare subiectivă, adică încercarea de a constata convingerea personală sau interesul unui judecător într-o anumită cauză, și o abordare obiectivă, adică determinarea dacă el a oferit garanții suficiente pentru a exclude orice îndoială legitimă în acest sens (a se vedea *Piersack v. Belgium*, din 1 octombrie 1982 și *Grievies v. the United Kingdom*).

În ceea ce privește al doilea test, atunci când testul se aplică unui complet de judecători, aceasta înseamnă că este necesar de a stabili dacă, pe lângă comportamentul personal al oricărui dintre membrii aceluși complet, există fapte care pot fi stabilite și care pot trezi dubii în ceea ce privește imparțialitatea. În această privință, chiar aparențele pot avea o anumită importanță (a se vedea *Tocono și Profesorii Prometeiști c. Moldovei*, *Castillo Algar v. Spain* și *Morel v. France*). Atunci când se hotărăște dacă într-o anumită cauză există motive legitime de a bănui că un complet nu este imparțial, punctul de vedere al celor care pretind că acesta nu este imparțial este important, dar nu decisiv. Ceea ce este decisiv este dacă această bănuială poate fi obiectiv justificată (a se vedea *Ferrantelli and Santangelo v. Italy* și *Wettstein v. Switzerland*).

În cauza *Micallef împotriva Maltei*, Curtea a constatat că imparțialitatea trebuie evaluată potrivit unui demers subiectiv, ținându-se seama de convingerea personală și comportamentul judecătorului, adică dacă acesta a demonstrat părtinire sau prejudecăți personale în cauză și unui demers obiectiv, care constă în a stabili dacă instanța a oferit, în special prin compunerea sa, suficiente garanții pentru a exclude orice îndoială legitimă cu privire la imparțialitatea sa.

Sub acest aspect urmează a fi remarcat că, potrivit articolului 2.5 din Principiile de la Bangalore, judecătorul se va abține să soluționeze orice dosar pe care constată că nu îl va putea judeca într-o manieră imparțială sau în care unui observator rezonabil i s-ar putea părea că judecătorul nu este capabil să judece imparțial. Printre astfel de cazuri, fără însă ca înșiruirea să fie completă, se numără următoarele: cazul în care judecătorul are o predispoziție sau o prejudecată efectivă cu privire la una dintre părți sau în care judecătorul cunoaște personal fapte relevante pentru proces; cazul în care, anterior, judecătorul a avut calitatea de avocat sau a fost audiat ca

martor în acel dosar; cazul în care judecătorul sau un membru al familiei sale are un interes economic în rezultatul procesului.

Din considerentele relevate supra, Colegiul ajunge la concluzia că încheierea instanței de apel privind strămutarea examinării cauzei este întemeiat și urmează a fi admisă, iar cauza de contencios administrativ sus-indicată urmează a fi strămutată pentru examinare la Curtea de Apel Bălți, ca fiind instanță de judecată egală în grad și care este situată în imediata apropiere a razei de activitate a Curții de Apel Chișinău.

În conformitate cu art. 198 alin. (3) lit.a) din Codul administrativ, art. 270 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se strămută cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Minciuna Anatolie împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la obligarea recalculării și achitării pensiei pentru vechimea în muncă, la Curtea de Apel Bălți.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Mariana Pitic

Judecătorii

Nicolae Craiu

Iurie Bejenaru